Jaargang 114. Vrijdag, 30 November 1855. No. 144.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden: *Bijblad* no. 19, inhoudende: *Kort Verslag van de handelingen der Staten Generaal.*

KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIJKEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de Voorzitter en Stemopnemers van de Kiesvergadering voor de benoeming van vier Leden der Kamer van Koophandel en Fabrijken te *Groningen*, die met het einde van dit jaar aan de beurt van aftreding zijn, aan deze Vergadering hebben ingezonden de **PROCESSEN-VERBAAL** wegens de INLEVERING en OPENING, op den 28sten dezer, van de Stembriefjes voor die benoeming; dat uit het Proces-verbaal van Stemopneming onder anderen blijkt, dat één Stembriefje van onwaarde is verklaard en de overige ingeleverde Stembriefjes, ten getale van 47, geldig zijn bevonden; dat alzoo de volstrekte meerderheid was 24; dat bij die stemming de volstrekte meerderheid hebben verkregen en alzoo tot LEDEN van de KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN te *Groningen* zijn **herkozen** de Heeren:

J. G. HOLTHUIS	met 43 stemmen.
Mr. C. M. NAP	» 42 »
H. B. ONNES	» 41 »
H. A. WIJNNE	» 41 »

terwijl de overige stemmen op verschillende Personen waren uitgebragt.

Voorts, dat de bovengemelde Processen-verbaal ter SECRETARIJ dezer Gemeente voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd.

GRONINGEN, 29 November 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de **KLAPBRUG** over het TREKDIEP bij *Foxham*, op **Maandag den 3den December e.k.**, voor den **overrid** zal zijn **GESLOTEN.**

GRONINGEN, 29 November 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen*, gevolg gevende aan eene door den Heer COMMISSARIS des KONINGS gedane uitnoodiging, roepen bij deze de **liefdadigheid der Ingezetenen** van die Gemeente in ten behoeve van hen, die getroffen zijn door de onlangs op *Banda, Ternate* en andere in den *Molukschen Archipel* gelegene Eilanden plaats gehad hebbende *AARDBEVINGEN, BRAND en andere ONHEILEN*, waaromtrent nadere bijzonderheden voorkomen in de *Nederlandsche Staats-Courant* van den 6den November l.l.

Burgemeester en Wethouders noodigen de Ingezetenen uit, om hunne meermalen betoonde liefdadigheid ook nu dienstbaar te doen zijn tot leniging van de rampen, die de voormelde zoo naauw aan *Nederland* verbonden Gewesten hebben getroffen, waarvan de Bewoners mede het hunne hebben toegebragt tot verzachting van de onheilen, door den jongsten Watersnood hier te Lande veroorzaakt.

Op de SECRETARIJ der GEMEENTE zal eene **BUS** worden geplaatst, waarin de tot gemeld einde af te zonderen **GIFTEN** zullen kunnen worden gestort.

GRONINGEN, 29 November 1855.

Burgemeester en Wethouders: SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

BUREAU VAN POLITIE.

1) **Gevonden:** twee lappen PAARSCH GESTREEPT **BOEZEROENGOED.**

2) **Te koop** gepresenteerd: een doorgebroken **ZILVEREN LEPEL,** waarop de letters I. A. B. gegraveerd zijn, waarschijnlijk gestolen.

Beide voorwerpen zijn ter **herkenning** gedeponeerd ter bovengenoemde BURELE.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 1sten December 1855, 's voormiddags te 10½ uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Volgens een gerucht, zou de regering der Vereenigde Staten, ten gevolge van het geschil met Denemarken, betreffende de kwestie van den Sondtol, zich van het eiland St. Thomas, dat aan Denemarken behoort, willen meester maken.

Ten aanzien dezer kwestie zegt de *New-York Herald*, dat op den 14den April de zaak tot beslissing kan komen, want dat alsdan het eerste Amerik. schip naar de Oostzee vertrekt en het zal moeten blijken of Denemarken wil toegeven.

— In Noord-Amerika, het land der vrijheid, telt men thans, volgens opgave in een dagblad van New-York, niet minder dan 36 voorname staatkundige partijen, verschillende anderen, die kleineren aanhang hebben, nog niet eens medegerekend. Eenigen daarvan dragen zeer zonderlinge namen; zoo vindt men daar onder anderen de partij der Harde Kogels, die der Zachte Kogels, der Halve Kogels, der Wolhoofden, der Zilvergrijzen, en behalve de meer algemeen bekende Know-Nothings ook de Know-Somethings.

— In een dagblad van San Francisco in Californië leest men, onder het opschrift: » Aan de mannen van eer" de volgende aankondiging:

Majoor *Goliah O'Grady Granagham*, vroeger in dienst der Oost-Indische compagnie, heeft de eer den heeren in San-Francisco zijne aankomst van Calcutta te berigten en hun zijne diensten als duellist en professor in het wetboek der eer aan te bieden. Steunende op zijne uitgebreide ondervinding en geschiktheid in het vak, die hij zich in meer dan 4000 eerezaken verworven heeft, en zelf deelnemer aan 238 duellen, vleit zich majoor *Granagham* te kunnen verzekeren, dat hij de geschiktheid bezit de heeren van deze stad tot hunne tevredenheid te dienen en hunne eerezaken met 'glans te leiden.

Terwijl hij zich aan de welwillendheid van deze aanzienlijke klasse van gentlemen aanbeveelt, maakt majoor *Granagham* het tarief openbaar, 't welk hij zoo laag stelt, dat zich ieder, ook van nog zoo geringe middelen, in eerezaken tot hem wenden kan.

Voor de schikking en uitvoering van een duel, als volgt: op pistolen, 10 schreden afstands, 100 dollars; dito met bijlevering van pistolen, kruid, heelmeester en equipage 200 doll.; op buksen, 30 pas., 150; op musketten 150 doll. Voor de vreedzame vereffening eener eerezaak, waarbij de eer van beide partijen ongeschonden blijft, als volgt: ten gevolge van de beschuldiging van leugen 100 doll., wegens de uitdrukking verd... schurk 75, wegens die van ezel 50, wegens een slag 150, een trap 175 doll. Deze beschuldigingen in brieven gedaan worden onder de billijkste voorwaarden uitgevoerd en er worden zoowel passende begraafplaatsen voor de ongelukkigen als stoombootkaarten voor de overlevenden, met slechts een gering opgeld, in voorraad gehouden. — Volgt de onderteekening en onderscheidene getuigschriften.

RUSLAND. — TURKIJE.

De stelling der strijdmagten in de Krim zoude, volgens opgaven, die allezins geloof verdienen, ook gedurende den winter onveranderlijk blijven, zooals zij op dit oogenblik is. Want het is niet meer waarschijnlijk, dat de eene of andere opperbevelhebber in het vergevorderde jaargetijde zijne afwachtende stelling verlaten en een aanval wagen zal tegen de sterk verschanschte en goed bevapende positie van zijn tegenstander.

Te Sebastopol alleen duurden nog de vijandelijkheden voort. Volgens de jongste berigten, die tot den 15den dezer loopen, werd zelfs het vuur tusschen de Noord- en Zuidzijde gewisseld heviger. De Russen schoten met gloeijende kogels, doch werden krachtig beantwoord door de geallieërden, die zich beijverden om de vernieling der stad spoedig te voleindigen.

Uit Petersburg wordt gemeld, dat het bezoek van den Keizer in de Krim de slechte vermoedens bevestigd heeft, die men over den toestand van het schiereiland voedde. De generaal *Gortschakoff* behoudt zijne volmagt en volgens omstandigheden zich naar het binnenland terug te trekken of zich in zijne positie te handhaven.

De brieven uit Sebastopol, tot den 6den Nov. loopende, behelzen geene belangrijke bijzonderheden. Dronkenschap bleef het euvel des legers en de Franschen schenen nu ook daaraan te lijden. Twee Engelsche soldaten hadden zich letterlijk doodgedronken.

De hoofdveldprediker van het Engelsche leger in de Krim heeft op aandrang van miss *Nigthingale* aangevraagd, dat den houders der cantines en andere verkoopers van sterken drank aan de troepen verpligtingen worden opgelegd, om maatregelen te nemen tegen de ergerlijke dronkenschap waaraan de soldaten zich overgeven.

Er moet tusschen de Fransche en Engelsche soldaten in de Krim eene vrij goede verstandhouding bestaan, hetgeen evenwel met de officieren geenszins het geval is. Deze laatsten zijn beleefd jegens elkander, doch uitermate koel, hetwelk men hoofdzakelijk toeschrijft aan een gevoel van naijver van den kant der Britsche officieren, die den spijt, wegens de voor Sebastopol geledene nederlagen, niet kunnen verzetten. Uit dien hoofde zou de tegenwoordige oorlog geenszins strekken tot het doen verminderen van den nationalen haat, en wel het allerminst tusschen de Britsche en Fransche legers. Tusschen de Fransche en Russische officieren is daarentegen een band ontstaan, die een gevolg is van wederzijdsche hoogachting en sympathie, en waarvan men telkenmale, als de vijandelijkheden worden geschorst, de meest overtuigende blijken bespeurt.

De *Globe* deelt mede, dat generaal *Windham* benoemd is tot chef van den algemeenen staf in de Krim en dat generaal sir *Colin Campbell* een der beide legerkorpsen zal aanvoeren, waaruit het Engelsche leger bij de hervatting der vijandelijkheden zal zijn zamengesteld. Elk dier legerkorpsen zal uit drie divisiën bestaan.

Aan de *Times* wordt uit Konstantinopel geschreven, dat het dweepzieke gedeelte der Turksche bevolking meer en meer verbitterd wordt door de aanmatigingen der Christenen. » Het denkbeeld wint veld, dat wij (zegt de Engelsche correspondent) het land in bezit nemen, 's lands gebruiken en begrippen moedwillig honen, en geen ander einddoel hebben dan de Turksche bevolking weg te drijven of uit te roeijen, of althans onder het juk te brengen. Door zulke denkbeelden worden de minder verlichte Turken thans dagelijks geskweld; en het is te vreezen dat van onze zijde niet altijd de beste middelen worden gebezigd om hen met den invloed der ingedrongen vreemdelingen te verzoenen. Ik hoor niet zelden klagten over rawe en onbeschofte bejegeningen, door Fransche soldaten aan Turken aangedaan; en deze klagten zijn niet geheel ongegrond; het is wat al te veel het zwak onzer dappere bondgenooten, de Turken als Afrikanen en Turkije als een wingewest te behandelen."

Wat hier door den Engelschman op rekening van den bondgenoot geschreven wordt, is intusschen in nog hoogere mate op de Engelschen zelven toepasselijk. De geallieërden — zoo wordt van Turksche zijde getuigd — en voornamelijk de Engelschen zullen wéldoen, van voortaan de Muzelmannen minder grof te behandelen, zoo zij dergelijke tooneelen (als die met de Tunezen) niet herhaald willen zien. Een omgang op voet van gelijkheid zou van de Turken wakkere wapenbroeders der geallieërden maken; maar dan is het ook noodig dat de Engelschen tegenover de Turken niet te sterk hunnen Britschen afkeer doen blijken voor de gebruiken en gewoonten van andere volken. Hoe hebben echter tot dusverre de Engelsche officieren en soldaten hunne Turksche wapenbroeders behandeld? Die troepen, die zij zeiden tegen Rusland bij te staan, die te Silistria, bij Oltenitza en onlangs nog bij Kars zoo moedig en standvastig gestreden hebben, zijn in de Krim tot den laagsten rang vernederd; men liet hen slechts toe aanschouwers van den slag te zijn, en in het kamp van Balaklava werden zij tot sjouwers verlaagd, en als lastdieren behandeld. Geen dronkaard in het Engelsche leger, die de arme Turken, zijne meerderen in moed en krijgskunst, niet geplaagd en mishandeld heeft; en het is te verwonderen dat de laatsten dit alles met lijdzaamheid verdragen, en nimmer de wapens tegen hunne *onderdrukkers* gekeerd hebben.

Het proces tegen de Tunische troepen wordt voortgezet.

Het Fransche regeringsblad behelst eene correspondentie uit Frankfort, waarin wordt gewaagd van de spanning en ontevredenheid, die in Rusland en Polen een gevolg van den oorlog zijn. Naar luid van die berigten, schijnt het te blijken, dat de oproerige bewegingen, welke in sommige plaatsen van de Ukraine zijn uitgebroken, van vrij wat meer belang zijn dan men algemeen had gedacht. Men zou zelfs genoodzaakt zijn geweest om troepen, zoowel infanterie, als artillerie, derwaarts te zenden. De beweging zou minder tegen het Russische bewind zijn gerigt, dan tegen de leden der hooge Grieksche geestelijkheid, welke door de insurgenten werden beschuldigd van misleiding der volksmenigte, door deze diets te maken dat de Franschen vijanden zijn van het orthodoxe geloof en zich de uitroeijing van het geloof ten doel hadden gesteld. Een aantal dezer insurgenten waren naar Siberië verbannen.

Een brief uit Warschau meldt, dat de ziekte van prins *Paskewitsch*, stadhouder van Polen, van ernstigen aard is. De hoogleeraar *Schönlein* uit Berlijn en de directeur van de Krakauer kliniek, prof. *Dietl*, bevinden zich aan het ziekbed des veldmaarschalks. Behalve zijn zoon, zijn ook twee keizerlijke adjudanten, prins *Krapotkin* en baron *Friedrichs*, uit Petersburg, en de generaal graaf *Tolstoy*, uit Simferopol te Warschau aangekomen.

De Weener correspondent van den *Times* heldert het op, hoe het voor Rusland mogelijk is een' kostbaren oorlog tegen de Westersche mogendheden te voeren, zonder, gelijk deze, zijne schulden door nieuwe leeningen aanzienlijk te vermeerderen, en zegt, dat terwijl Frankrijk en Engeland al datgene wat zij tot den oorlog noodig hebben, met gereede munt betalen, Rusland de leveranciers alleen schuldbrieven in betaling geeft, die niet eer voldaan worden dan wanneer de regering dit goedvindt, iets waartegen geenerlei verzet zich niet durven en kunnen verzetten.

— Zoowel over den uitslag der zending van generaal *Canrobert*, als over de vredelievende geruchten, die in de laatste dagen zijn in omloop gebragt, blijft de grootste tegenstrijdigheid in de buitenlandsche pers heerschen.

De voornaamste Duitsche dagbladen stemmen alle overeen in het gevoelen, dat zoo lang Rusland zich niet geneigd toont om onvoorwaardelijk aan de eischen der Westersche mogendheden te voldoen, geen uitzigt op het herstel van een' duurzamen vrede bestaat. » Het despotismus, zegt de onder het oog des bondsdags verschijnende *Postzeitung*, dat over de kracht en het leven van 70 millioen onderdanen beschikt, is en blijft een gevaarlijke vijand voor de Europesche beschaving. Met deze hulpmiddelen voorzien, kan Rusland weder een nieuw Sebastopol aanleggen, eene nieuwe talrijke vloot in de Zwarte zee bouwen, waartoe het zich beroemt door zijne scheepstimmerwerven en magazijnen te Nikolaïeff, ten allen tijde in staat te zijn. Maar beschaafde natiën, zoo als Engeland en Frankrijk, kunnen niet steeds op schildwacht staan, om dien gevaarlijken vijand te bewaken; evenmin kunnen zij bestendig millioenen gouds en honderd duizende menschen opofferen, om aan de Russische veroveringszucht paal en perk te stellen. De Europesche beschaving eischt spaarzaamheid met het leven en geld der volken. Offers van dien omvang, zoo als de tegenwoordige oorlog die verlangt, kunnen slechts éénmaal in eene eeuw gebragt worden, tot dat een resultaat is bereikt, dat het hervatten daarvan, in toekomst, onnoodig maakt."

Mag men afgaan op de stemming, die ook thans nog in de hooge kringen van Petersburg heerscht, dan bestaat er vooreerst geen uitzigt, dat Rusland onvoorwaardelijk aan de eischen der Westersche mogendheden zal voldoen. Veelbeteekenend is in dit opzigt een zeer krijgszuchtig artikel in het Russische hofblad, waarvan reeds de titel: »De oorlog begint eerst" en het motto: » Moskau verloren is nog niet Rusland verloren" genoegzaam zijn om dat opstel te karakteriseren. — Het wordt dan ook meer en meer waarschijnlijk, dat de vredelievende geruchten der laatste dagen, in zooverre deze steunen op voorstellen welke van Ruslands zijde zouden zijn gedaan, in rook zullen verdwijnen.

Ook aan de zending van *Canrobert* naar Zweden en Denemarken wordt niet meer dat gewigt gehecht, wat de *Times* daaraan wilde hebben toegekend. Dit staat evenwel toch nog vast, dat die reis geene gewone beleefdheids-visite is en dat zij wel degelijk met de politiek in betrekking staat. Dit gevoelde ook de Keizer van Rusland, die het daarom noodig heeft geacht zijnen generaal-adjudant *von Glasenapp* naar Stokholm af te zenden, met eene bijzondere opdragt aan den Koning van Zweden. Waarin die opdragt bestaat, wordt niet gemeld, maar dat zij in verband staat met de zending van generaal *Canrobert* en tot tegenwigt tegen dezen moet strekken, is ontwijfelbaar. Zweden wordt alzoo tusschen twee vuren gebragt en mag zich gelukkig achten, zoo het zich er heelhuids uitredt.

Volgens den *Morning Post* is generaal *Canrobert* met geene staatkundige zending belast, maar het blad houdt zich wel overtuigd van de vriendschappelijke gevoelens van Zweden. Indien de alliantie slechts *later* mogt tot stand komen, dan toont zich genoemd blad reeds tevreden.

Ofschoon wij de geloofwaardigheid er van moeten in twijfel trekken, mag toch niet onvermeld blijven, wat aan de *Echo Universel* van een in de geheimen der diplomatie ingewijd persoon uit Parijs wordt geschreven. Het betrof niets minder dan de ernstige bedoeling der verbondene mogendheden om geheel Europa in den krijg tegen Rusland mede te sleepen. » Frankrijk en Engeland — zoo lezen wij daar — hebben, in overeenstemming met Sardinië en ook met Oostenrijk (dat in het aanstaande voorjaar zijne troepen met die der Westersche mogendheden vereenigen zal) besloten om, daar de oorlog, waarvoor zij zulke groote opofferingen zich getroosten, niet is in hun belang alleen, maar in dat van geheel Europa, geene neutraliteit langer in Europa toe te laten. Spanje is reeds besloten zich te verklaren; men weet, dat Zweden, Noorwegen en Denemarken tot het verbond toetreden; België zal worden gesommeerd zijn neutraal standpunt op te geven; Pruissen, Nederland, Napels en Toskanen zullen insgelijks daartoe aangespoord worden, Portugal is reeds gereed om op te trekken. — Men begrijpt, dat zulk eene coalitie zeer spoedig een einde aan dezen grooten oorlog maken zal, aan 't eind van welken de Weener-traktaten, door Keizer *Nikolaas* verbroken, zullen moeten worden herzien, hetwelk groote veranderingen in den toestand van eenige nationaliteiten zoude kunnen brengen."

Van Spanjes toetreding tot het Westersche verbond is niet langer sprake; in tegendeel wordt verzekerd dat de beslissing van dit punt voor onbepaalden tijd uitgesteld is.

GRIEKENLAND.

Uit Athene wordt d.d. 16den dezer gemeld, dat de Grieksche Kamers het regeringsontwerp, zonder eenig voorbehoud, hebben aangenomen, waarbij de uitvoer van granen wordt verboden, van den 7den November 1855 tot den 30sten Junij 1856. Gelijktijdig heeft de regering een krediet van 1½ millioen drachmen aangevraagd voor den aankoop van granen.

DUITSCHLAND.

— Te Hamburg werden in deze week uit Koppenhage 500 Mormonen verwacht. Het huis *Mereis en Co.* heeft gecontracteerd om deze lieden over Liverpool naar New-Orleans te doen transporteren, waar zij over St. Louis enz. hunne reis naar het Zout-Meer zullen voortzetten.

— De kamer van vertegenwoordigers van Luxemburg heeft den 24sten Nov. het voor Trier en den geheelen Boven-Moesel gewigtige spoorwegverdrag goedgekeurd.

— De invoering van een nieuw gezangboek in het groothertogdom Oldenburg (waaromtrent de synode dezer dagen eene beslissing nemen zal) maakt sedert lang het onderwerp van veler gesprekken uit. Het Oldenburgsche gezangboek, 't welk twee leeftijden door gebruikt is, stamt af uit eenen tijd toen het rationalisme den boventoon voerde, welke rigting ook thans nog bij verreweg de groote meerderheid van de leden der Evangelische kerk aldaar, vooral bij de beschaafde klassen, de voorheerschende is. De orthodoxe partij spant alle krachten te zamen om dit gezangboek te verwijderen, en noemt het » een verraad aan de kerk, verraad aan de gemeente zelve, het boek ook maar een oogenblik langer te behouden dan men moet." Van daar de groote spanning over de vraag hoe de synode, die den 27sten dezer te zamen komt, deze aangelegenheid zal beslissen.

— Het Oostenrijksche gouvernement, dat met Engeland in moeijelijkheden is geraakt over de arrestatie van den Hongaar *Turr*, is nu ook in eene netelige correspondentie gekomen met het Fransche consulaat te Bucharest, en wel ter zake van verregaande beleedigingen, een Fransch geneesheer, *Schramm*, door officieren van het Oostenrijksche bezettings-leger, aangedaan. (De *Globe* beweert, dat de kolonel *Turr* niet gemagtigd was de Engelsche uniform te dragen, en dat generaal *Coronini* het regt had hem te doen arresteren.)

— De aartsbisschop te Weenen heeft in een herderlijken brief van den 15den dezer de geloovigen in zijn bisdom op de hooge beteekenis van het thans in werking getreden concordaat met de Pauselijke Stoel gewezen en daarbij bepaald, dat ter viering van deze groote gebeurtenis, op den 25sten in de Metropolitaankerk een hooggetij met plegtige lofzangen zal gehouden worden, terwijl op den 8sten December, den herinneringsdag aan de onbevlekte ontvangenis van *Maria*, gelijke feesten in alle kerken van zijne diocese zullen plaats hebben.

Overigens blijft de ontevredenheid over het concordaat groot en schoon deze zich niet in de dagbladers durft te openbaren, daar eene gevangenisstraf hiervan het onvermijdelijke gevolg zoude zijn, is toch de regering zeer goed met de ongunstige stemming onder alle klassen der bevolking bekend en tracht dan ook herhaaldelijk door gestrenstellende artikelen hare maatregelen te verdedigen en toe te lichten. Wij vreezen, dat hare pogingen ijdel zullen zijn.

De Keizer van Oostenrijk heeft eene som, gelijkstaande met een bedrag van 250,000 fr., ter beschikking van den Paus gesteld, om te worden aangewend voor het gedenkteeken, 't welk te Rome zal worden opgerigt ter zake der afkondiging van de onbevlekte ontvangenis als kerkelijk leerstuk. De Keizer heeft deze som afgestaan, onder uitdrukkelijke verklaring, dat hij daardoor een blijk heeft willen geven van zijne hooge tevredenheid over het tot stand komen van het concordaat met Rome.

Meer dan vroeger wordt thans ook de toestand van de Protestantsche kerk in de Oostenrijksche monarchie besproken. Den 8sten April 1848 werd, bij een kabinetschrijven aan den vrijheer *van Pillersdorf*, de beschikking van Keizer *Ferdinand* medegedeeld, waarbij de vrije uitoefening van niet-Katholijke godsdiensten werd erkend. De staatsregeling van den 25sten April 1848 was naar dit beginsel opgesteld. Doch deze staatsregeling kwam niet tot stand; maar den 4den Maart werd door Keizer *Frans Joseph* eene andere voor de gansche uitgestrektheid der monarchie geoctroijeerd.

Daarbij werd van de godsdienst geene uitdrukkelijke melding gemaakt; doch de bepalingen daarvan, dat alle openbare ambten voor allen, daartoe bekwaam, toegankelijk zijn, dat ieder staatsburger in alle deelen des rijks bezittingen verwerven, en alle wettig geoorloofde bedrijven uitoefenen mag, alsmede dat ieder staatsburger kiesgeregtigd is, bewijzen genoegzaam, dat de staatsregeling uitgaat van het beginsel, dat het onderscheid van geloofsbelijdenis geen onderscheid in het genot der burgerlijke en politieke regten te weeg brengt.

De Protestantsche kerk in Oostenrijk heeft dan ook even plegtig als in alle andere Duitsche landen voor weinige weken het gedachtenisfeest van den Augsburger godsdienstvrede mogen vieren. Nogtans zou het belang van 4 millioen Protestantsche onderdanen in Oostenrijk wel medebrengen, dat hunne regten door eene algemeene rijkswet vast en zeker gesteld werden. Middelerwijl heeft de officiële *Wiener Zeit.* bij de afkondiging van het concordaat reeds de volgende verklaring gedaan, die mede strekken moet om de Protestanten gerust te stellen. »In deze erkenning der regten van de Katholijke kerk ligt voor alle andere godsdienstige genootschappen van den keizerstaat een zekere waarborg van de hunne. Het regtsgevoel, dat hierbij heerschte, zal ook de maatstaf zijn bij de regeling hunner betrekkingen. De gelijkheid voor de wet, de over allen zich uitstrekkende gelijke burgerlijke regten geven hun voldoende garantie voor een rustig voortdurend bestaan, en van eene ongestoorde ontwikkeling."

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 27 November.

De bankiers en kooplieden alhier hebben een adres van gelukwensching aan den Koning van Sardinië onderteekend. De baron *Rothschild* heeft echter geweigerd te teekenen.

— De Koning van Sardinië heeft de uitnoodiging van den lord-mayor, om de city te bezoeken, aangenomen.

— De heer *Canning* heeft zich heden te Folkestone, naar Indië ingescheept.

— De gewezen opperbevelhebber des Britschen legers in de Krim, sir *James Simpson*, is gisteren ochtend alhier aangekomen en heeft zich terstond naar het bureau van oorlog begeven.

— De *Times* gaf sedert eenigen tijd telkens de verwachting te kennen, dat het ministerie *Palmerston* in de aanstaande Parlementszitting door de oppositie in het Lagerhuis grootelijks zou worden bemoeijelijkt; hetgeen des te meer de aandacht trok, daar het genoemde blad onder de voorstanders van het ministerie behoort.

Thans wordt eene ontbinding van het Lagerhuis door de *Times* aangeraden, hoe veel bedenkelijks, ook naar het oordeel van dat blad, dit uiterste middel, hetwelk slechts eenmaal door een bewind kan aangewend worden, thans ook hebben moge, nu de duurte de gemoederen der volksmenigte voor opruijing meer vatbaar heeft gemaakt.

»Wij, die de krachtige doorzetting des oorlogs wenschen (zegt de *Times*), die alles schuwen wat tot vernederende onderhandelingen door tusschenkomst van derden leiden kan, of de geestdrift onzer natie en haar vertrouwen op zich zelve en op hare leiders kan verzwakken, wij zien de nieuwe bijeenkomst van dit parlement met tegenzin te gemoet. Het zijn de in het Lagerhuis zittende bewindslieden, op wie de verdediging van den oorlog en van de oorlogzuchtige staatkunde aankomt, en voor eene zoo goede zaak zouden wij betere kampvechters wenschen.

» Aan den anderen kant zullen de beste sprekers van het huis staan: de heeren *Gladstone*, *Graham*, *Herbert*, *Disraëli*, *Bright*, *Cobden*, lord *Stanley*, maken eene geduchte schare tegenstanders uit, en worden door een aantal zeer bekwame parlementsleden ondersteund. In den strijd tegen zulke mannen zal het ministerie niet veel eer inleggen, niettegenstaande het door de publieke opinie en door de meerderheid in het Lagerhuis ondersteund wordt. Eene reeks van kleine nederlagen zal het gevolg zijn, welke het zelfvertrouwen der natie verzwakken en de voorstanders des oorlogs in haar oog verlagen zouden."

— Te Parsonstown hebben eenige ultra-Protestantsche Zeloten de bijbelverbranding te Kingstown op eene schandelijke wijze gewroken. Een fraai steenen kruis, dat het plein voor het klooster van de Barmhartige Zusters aldaar versierde, en dat wegens zijn prachtig Gothischen stijl algemeen bewondering verwekte, lag op zekeren morgen verbrijzeld op de straat.

Het proces tegen de Redemptoristen, die beschuldigd zijn van in Ierland bijbels verbrand te hebben, is reeds begonnen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 November.

De Keizer heeft gisteren met den Koning van Sardinië eene jagtpartij te St. Germain gehouden, en gisteren avond de voorstelling in de opera bijgewoond.

Heden werd eene revue in het veld van Mars bijgewoond door den Keizer, de Keizerin en den Koning van Sardinië, waarbij veel geestdrift werd aan den dag gelegd.

— De *Moniteur* bevat eene nota, meldende, dat volgens eene mededeeling van het gezantschap te Athene het berigt, als zouden de Grieksche majesteiten onlangs eene Russische kerk te Athene hebben bezocht, een louter verzinsel is.

— Frankrijk heeft een zijner uitstekendste en geachtste staatslieden verloren, door het plotseling afsterven van den graaf *Molé*, lid van de Fransche akademie, in den ouderdom van 75 jaren.

— Men heeft te Marseille de tijding ontvangen dat de admiraal *Bruat*, opperbevelhebber der Fransche vloot in de Zwarte zee, op zijne terugreis bij Messina, aan de gevolgen van eene verheffing van jicht, overleden is.

(Frankrijk heeft door zijnen dood een smartelijk verlies geleden. Deze vlootvoogd is in 1796 te Colmar geboren, kwam op 15jarigen leeftijd op de kweekschool voor de marine, werd in 1819 benoemd tot scheepsvaandrig, in 1827 tot luitenant, in 1831 tot korvet-kapitein, in 1838 tot kapitein der 1ste klasse, in 1848 tot schout-bij-nacht en in 1852 tot vice-admiraal. In 1830 werd hij als kapitein van de brik *Sirène* op een' togt naar Algiers met zijne manschappen door de Beduinen gevangen genomen. Gedurende zijne harde gevangenschap in Algerië, vond hij middel om aan den admiraal *Duperré* gewigtige mededeelingen te doen nopens den staat van zaken aldaar, welke mededeelingen dikwijls gestrekt hebben om het wélslagen onzer expeditiën te vergemakkelijken. Na verscheidene togten naar de Levant gedaan te hebben, werd hij in 1845 benoemd tot gouverneur der Marquizen-eilanden en tot commissaris van wege de Fransche regering bij de Societeits-eilanden. Te Parijs teruggekeerd in 1847, werd hij in 1848 benoemd tot maritimen-prefect van Toulon en korten tijd daarna tot gouverneur van Martinique en opperbevelhebber van het maritime station in de Antilles. In 1852 werd hij lid van den admiraliteitsraad, en toen de vice-admiraal *Hamelin* bevorderd werd tot admiraal, werd *Bruat* (Maart 1855), belast met het opperbevel over de Fransche zeemagt voor Sebastopol. Welke diensten hij in deze betrekking aan het vaderland bewezen heeft, is genoegzaam bekend.

— Er zal weldra een atlas van het onderaardsche Parijs uitgegeven worden en reeds zijn vier voltooide vellen er van op de industrie-tentoonstelling geweest. De uitgave geschiedt op kosten van het stedelijk bestuur, dat voor dit doel 30,000 fr. heeft toegestaan. Gelijk bekend is, bestaat onder de stad eene groote menigte onderaardsche steengroeven, waaruit van de eerste eeuwen der christelijke tijdrekening af tot in de 17de eeuw het materiëel voor zeer talrijke gebouwen in en ver rondom Parijs gehaald is. De meeste ingangen tot dezen doolhof waren ingestort; alleen de overlevering was bewaard, dat een groot gedeelte der stad op groote uithollingen rustte, waarvan slechts een klein gedeelte onder den naam van de kelders der sterrewacht (*Caves de l'Observatoire*) bekend en voor vreemdelingen toegankelijk was. Men had geen vermoeden, dat de stad door de mogelijkheid van het instorten dezer holle ruimten bedreigd was, toen in 1774 tusschen de Boulevard neuf en de Barrière de l'Enfer plotseling eene zeer aanmerkelijke instorting plaats had, die groote bezorgdheid bij de inwoners veroorzaakte. De Koning gelastte daarop een naauwkeurig onderzoek dezer onderaardsche ruimten en beval, dat er een plan van zoude gemaakt worden, waarop alle punten onder de straten en huizen moesten aangeduid worden, welke niet genoegzaam ondersteund waren en gevaar dreigden. Dit eerste onderzoek regtvaardigde de bestaande vrees en het bleek dat er groot gevaar was. Er werd dus den 4den April 1777 eene algemeene inspectie voor het voortgezet onderzoek en tot wegruiming der bezwaren verordend. Het was wezenlijk hoog tijd daarvoor, want op denzelfden dag, dat de inspectie begon, stortte in de Rue de l'Enfer een huis in eene 80 voeten beneden liggende diepte. De werkzaamheden werden sedert dien tijd met eenen grooten ijver en aanzienlijke kosten uitgevoerd. Men moest in de voor een gedeelte ingestorte groeven zeer vele gangen opruimen, groote massa's puin van de steengroeven verwijderen en nieuwe pilaren en steunsels opmetselen, waar zulks noodig scheen. Om het noodige overzigt van alle betrekkingen te verkrijgen, werden de naauwkeurigste plannen ontworpen en de straten der oppervlakte boven de onderaardsche gewelven door daarop getrokkene lijnen aangeduid. Van het jaar 1777 tot heden en zelfs in de onrustige dagen der omwentelingen zijn de werkzaamheden altijd voortgezet. De aanzienlijke fondsen daartoe werden bij voortduring uit de stedelijke middelen toegestaan. In den eersten tijd kostten deze werken jaarlijks 400,000 fr.; in 1842 werden slechts 100,000 fr. bewilligd; in 1848 weder 180,000 fr. en thans jaarlijks 70,000. Men kan aannemen, dat in de 77 jaren, dat deze werkzaamheden voortgezet werden, er jaarlijks door elkander 100,000 fr. voor zijn uitgegeven, dus gezamenlijk de aanzienlijke som van 7,700,000 fr. De onderaardsche ruimte der oude steengroeven bedraagt 3,406,000 vierkante mètres (namelijk een tiende gedeelte van den omvang der stad, die in het geheel 34 mill. vierkante mètres bevat) en daarin is thans eene lengte van 44 kilometer (11 Fransche lieues) hecht ondersteunde gewelven of onderaardsche straten, welke zich naar alle rigtingen kruisen en snijden. Maar de oude onderaardsche steengroeven overschrijden zelfs nog de grenzen der stadsmuren van Parijs en loopen onder de gemeenten Vaugirard, Montrouge en Gentilly. Onder de gemeente Montrouge bevinden zich de zoogenoemde Katakomben, die eene ruimte van 10,933 vierkante mètres innemen. Dit is de groote dooden-stad van Parijs, waarin sedert het jaar 1786 de doodsbeenderen van de vele afgeschafte kerkhoven gebragt werden. Het zamenbrengen dezer beenderen in de Katakomben heeft van dat jaar af tot in 1813 geduurd. — De atlas van het onderaardsche Parijs zal een blijvend hoogst nuttig werk voor de veiligheid der hoofdstad ten aanzien harer onderaardsche betrekkingen blijven. De uitvoering geschiedt in den maatstaf van 1 millimeter voor den meter, in 17 groote bladen.

— Er zijn te Marseille weder verscheidene schepen met granen aangekomen.

— *Raphael Félix*, broeder van mlle *Rachel*, schrijft uit Amerika, dat zijne zuster aldaar zeer goede zaken maakt. Gedurende de twee eerste maanden van haar verblijf in de Vereenigde Staten, heeft zij 30 voorstellingen gegeven en daarbij 547,124 fr. overgehouden.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 November.

Dezer dagen is de voorgedragen begrooting van uitgaven voor het departement van oorlog over het dienstjaar 1856 in de afdeelingen der Belgische kamer van volksvertegenwoordigers onderzocht. Uit het rapport van dit onderzoek blijkt, dat de leden algemeen van de zijde der volksvertegenwoordiging eene nieuwe verklaring van België's onzijdigheid wenschten, en tevens, juist ook mede wegens die onzijdigheid, eene legermagt van zoo groote sterkte als waarop de begrooting ingerigt is, noodig voor België achtten. De aanhef van dat rapport, die door al de leden der centrale sectie goedgekeurd is, luidt aldus:

»Op welke punten sedert onze politieke wedergeboorte ook groote oneenigheid moge bestaan hebben tusschen de partijen waarin de wetgevende kamers en het land verdeeld zijn, één punt is er, waarover men het altijd onderling eens geweest is, namelijk de handhaving der voorwaarden waarop België door de verdragen van 1839 onder de natiën van Europa is opgenomen. Volstrekte onzijdigheid in alle geschillen die tusschen de andere gouvernementen mogten oprijzen, is ons door het hier bedoelde verdrag opgelegd. Wij zeggen *opgelegd*; immers de onzijdigheid jegens allen was, om zoo te spreken, de voorwaarde wier vervulling vooraf moest gaan aan de erkenning van België's onafhankelijkheid door de vijf groote mogendheden die te Londen raadsvergadering hielden.

» Sedert dat verdrag, hetwelk ons noopte om ons aan eene smartelijke opoffering te onderwerpen, heeft België, gelijk te verwachten was, zich getrouw aan geest en letter der diplomatische overeenkomsten betoond. In den loop der volgende gebeurtenissen heeft men ons nimmer inbreuk op onze verbindtenissen jegens Europa zien maken. Het volkskarakter heeft zich zijn' alouden roem van regtschapenheid waardig betoond.

»Dit gedrag heeft ons de achting der beschaafde wereld verworven, en een eind gemaakt aan de bezorgdheid waarmede de groote mate van volksvrijheid, die den grondslag en de kracht der constitutie van 1831 uitmaakt, door sommigen beschouwd werd.

»De eerste 25 jaren van ons volksbestaan zijn de stelligste verklaring, de zekerste waarborg, die wij ten aanzien onzer toekomstige besluiten kunnen geven. De ligging en kleinheid van ons land verpligten ons tot eene rol van ondergeschikt gewigt, in vergelijking met die welke de groote natiën zich voorbehouden hebben. Deze hebben ons uitgesloten van alle bemoeijing met de beslechting der vraagstukken betreffende het magtsevenwigt in Europa; doch van dien kant de verpligting tot onzijdigheid op ons nemende, zijn wij juist daardoor meer gehouden tot de medewerking aan en tot verantwoordelijkheid voor de beslechting der niet minder belangrijke vragen betreffende het geluk en de binnenlandsche welvaart der volken. Is deze rol al minder glansrijk, zij heeft echter haar nut voor de groote natiën evenzeer als voor de kleine.

»Het budget van oorlog voor 1856 heeft geen stof tot eenige discussie in de afdeelingen der kamer gegeven. Dit is onzes inziens toe te schrijven, deels aan de wet tot regeling der landmagt, die onlangs door de wetgevende magt is vastgesteld, en deels aan de gewigtige gebeurtenissen die in Europa plaats hebben. Die gebeurtenissen maken het voor ons raadzaam, ons steeds gereed te houden om de pligten welke onze hoedanigheid van onafhankelijken en onzijdigen Staat in voorkomende gevallen kan medebrengen, te vervullen en om ons te handhaven op de plaats die wij sedert het vierde eener eeuw onder de vrije natiën ingenomen hebben."

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 27 November.

Bij kon. besluiten van den 24sten dezer zijn verplaatst, de volgende ontvangers der registratie en domeinen: *A. A. Verkouteren*, van Raalte naar Brielle; *B. A. Poulie*, van Nijkerk naar Raalte; *J. W. G. H. R. van Nouhuijs*, van Heusden naar Oudenbosch; *C. A. B. L. van Ghert*, van Enkhuizen naar Heusden; *P. J. Bisdom*, van Terborg naar Enkhuizen; *W. Cremer*, van Zevenaar naar Terborg; *J. W. A. Roijaards*, van Zalt-Bommel naar Assen; *C. H. Rink*, van Druten naar Zalt-Bommel; *L. Roosenburg*, van Enschedé naar Druten; *G. J. Jacobson*, van Schagen naar Wijk bij Duurstede; *M. Langeveld*, van Medemblik naar Schagen; *S. J. van Slooten*, van Harderwijk naar Medemblik, en mr. *B. H. Upmeijer*, van Goor naar Harderwijk. — Verder zijn benoemd tot ontvangers der registratie en domeinen: te Nijkerk, *F. C. F. Tröester*; te Zevenaar, *C. van Berkel*; te Enschedé, *M. Langeveld*, en te Goor, *W. C. de Man*, allen surnumerairs; en tot surnumerairs, *J. H. Smits*, te Noordwijk; *G. A. v. d. Loeff*, te Leiden; *J. A. F. L.* baron *van Heeckeren*, te Zwolle, en *D. van Goens*, te Vollenhove.

Bij Kon. besluit van den 26sten zijn benoemd, tot bewaarders van de hypotheken, van het kadaster en van de scheepsbewijzen: te Hoorn, *J. J. M. Gordon*, thans te Amersfoort; en te Amersfoort, *G. E. C. Croiset*, thans ontvanger der registratie en domeinen te Woerden; tot ontvangers der registratie en domeinen: te Woerden, *H. L. de Grave*, thans te Helder, en te Helder, *W. W. L. van Goudoever*, thans surnumerair, en tot surnumerair *C. Bergsma*, te 's Gravenhage.

— In het rapport der staatscommissie omtrent de emancipatie der slaven in Suriname (waarvan wij reeds met een woord hebben melding gemaakt) ontwikkelt de commissie de redenen, waarom zij vermeent tot opheffing der slavernij te moeten adviseren. Zij uit dat gevoelen zoowel met het oog op den staat van 's rijks geldmiddelen, als op de gevolgen door de emancipatie elders te weeg gebragt, en waaruit de Nederl. Regering leering kan putten. Zij stelt vervolgens de beginselen vast, waarop haars inziens het te beramen emancipatie-plan rusten moet, om voor Nederland aannemelijk te zijn, en neemt daarbij de volgende beginselen aan:

1) Geene emancipatie van staatswege, zonder voorafgegane schadeloosstelling; 2) teruggave zoo veel doenlijk door de geëmancipeerden aan den Staat van de kosten van hunne vrijmaking en maatschappelijke vestiging; 3) bevoegdheid van den wetgever, om te bepalen, op hoedanige wijze aan die voorwaarde zal worden voldaan; 4) bevoegdheid en verpligting van den wetgever, om te zorgen, dat de opheffing der slavernij bevorderlijk zij aan de eischen van godsdienst, beschaving en stoffelijke welvaart, of, zoo men hier onteigening op staatsgezag wil zien, dat de onteigening werkelijk ten algemeenen nutte strekke. De commissie meent nopens laatstgemeld punt, dat het niet genoeg is de slaven op eens vrij te verklaren en hun de bevoegdheid te laten om de vrijheid in barbaarschen zin te genieten; zij moeten op den weg geholpen worden, om de vrijheid in maatschappelijken zin, in eenen zin die in de slavernij niet bestaat, te leeren kennen, met al de verpligtingen die zij oplegt. De zamenwoning der geëmancipeerden moet bevorderd, hunne uiteenrukking verhinderd worden. Het grondbezit door de geëmancipeerden moet niet worden eene kweekschool voor luiheid en eene aanleiding om zich te ontslaan van de heilzame banden van het beschaafde leven.

De emancipatiekosten zouden, volgens het ontwerp, op vijftien millioen worden geschat, De commissie treedt in vele opgaven, om aan te toonen, dat de mogelijkheid bestaat om met alle door haar geschetste nieuwe inrigtingen het bestuur der kolonie Suriname, zonder verhooging van bijdragen uit de O. I. fondsen te blijven voeren en nog eene som van omstreeks $1\frac{1}{3}$ millioen guldens jaarlijks te bestemmen voor de terugbetaling van de opgemelde emancipatiekosten.

— Heden heeft in eene plegtige algemeene vergadering van den Hoogen Raad der Nederlanden de plegtige installatie plaats gehad van den nieuw benoemden president en vice-president bij dat collegie, de heeren mrs. *F. de Greve* en jhr. *B. van den Velden*.

— Heden zijn de personen, die verzocht hebben als leerling-telegrafist in aanmerking te komen, aangeschreven, om zich, tot het ondergaan van het vergelijkend onderzoek, aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te doen vinden op Dingsdag den 11den December aanstaande, des voormiddags te tien uur.

— De *Arnh. Ct.* zegt van eene geachte zijde de stellige verzekering te hebben ontvangen, dat de heer *Mijer*, nieuw benoemd minister van koloniën, tot de Protestantsche godsdienst behoort, en niet tot de Israëlietische, gelijk door de *Echo Universel* was beweerd.

— Dezer dagen heeft het stedelijk bestuur van Zutphen van wege het ministerie van oorlog de concessie tot den verkoop der vestingwerken aan den Ysselkant ontvangen, zoodat men zich algemeen vleit, dat spoedig met de geprojecteerde en voor die stad zoo zeer belangrijke haven een aanvang zal kunnen gemaakt worden.

Van den 28sten. In de zitting der Tweede Kamer van heden is tot eerste kandidaat voor het lidmaatschap van den Hoogen Raad der Nederlanden benoemd de heer mr. *J. C. Voorduin*, raadsheer bij het prov. geregtshof te Utrecht.

AMSTERDAM, 27 November.

De gemeenteraad dezer stad heeft zich in de laatste dagen bezig gehouden met de beraadslagingen over de begrooting der plaatselijke inkomsten en uitgaven over 1856. Onder de gevallen besluiten behoort dat tot afschaffing, reeds met den 1sten Jan. e.k., van den accijns op schapen- en varkensvleesch; welk besluit is genomen met 18 tegen 14 stemmen. Een amendement van den heer *Fabius*, om de opcenten op binnenl. gedistilleerd op te voeren tot 150; is verworpen met 18 tegen 14 stemmen. Een voorstel van den heer *Koenen*, tot afschaffing der belasting op de steenkolen, is verworpen met 28 tegen 3 stemmen.

Eindelijk is aangenomen het leeningsvoorstel der heeren *R. J. Schimmelpenninck* c. s., strekkende om hoogstens drie millioen nominaal kapitaal, rentende 4 pCt., in drieduizend obligatiën, ieder groot *f* 1000, uit te geven in reeksen en met eene jaarlijksche aflossing à pari van ten minste 1 pCt.

De heeren *Fabius*, *G. Schimmelpenninck* en *Lintelo de Geer* zijn benoemd tot eene commissie, belast met het ontwerpen van een adres aan het hooger bestuur, daartoe strekkende dat dit aan de wetgevende magt een wets-ontwerp voordrage, de bepaling inhoudende dat, als eerste middel ter bestrijding der plaatselijke uitgaven, de opvoering van den *gemeente-accijns op het gedistilleerd* op 150 opcenten boven den rijks accijns worde aangewezen, en deze bepaling aldus voor alle gemeenten in het rijk verpligtend worde gemaakt.

Ten slotte is de begrooting zonder hoofdelijke stemming gearresteerd, waarbij een cijfer van *f* 900,000 is uitgetrokken om bij hoofdelijken omslag te vinden, en alsnu zal over de wijze hoe, een nader rapport moeten worden afgewacht.

LEIDEN, 27 November.

Eergisteren werd den hoogleeraar mr. *J. Bake* alhier eene zilveren vaas met inscriptie ten geschenke aangeboden door een 140tal zijner voormalige discipelen, als zijnde het de dag waarop hij, veertig jaren geleden, het hoogleeraarsambt aan de Leidsche akademie aanvaardde. De heer mr. *Groen van Prinsterer* sprak hem namens de verz melde oud-studenten met treffende woorden aan, en ontving daarop een hartelijk antwoord van den hoogleeraar, die daar schertsend invoegde, dat hij zich ten minste vleide, zijne discipelen niets verkeerds geleerd te hebben.

'sHERTOGENBOSCH, 27 November.

Bij de hooge regering schijnt, even als bij de provinciale staten van ons gewest, het bepaalde plan te bestaan om alle tollen op de groote rijks- en provinciale wegen op te heffen. De kosten voor het innen van de tolgelden door tolgaarders of tolbeambten zijn te groot; het betalen van dezelve door den partikulier, die dikwerf in den grootsten haast zich herhaaldelijk daarvoor op weg aan de tollen moet ophouden, te lastig. Men is van meening de zuivere opbrengst der tollen te kunnen vinden door opcenten op de grond- en personele belasting, wijl thans schier elke gemeente in het bezit van kunstwegen is, ieder daarvan gebruik maakt, en men dus als algemeene maatregel ieder deswege kan belasten, hetgeen vroeger geenszins het geval was, toen de kunstwegen zeldzamer waren, en weinigen in hun genot deelden; door vervolgens de ondernemers van wagens tot vervoer van personen en goederen, de voerlieden, die op gestelde beurten rijden van de eene plaats naar de andere, en geregeld van zekeren weg gebruik maken, hooger in het patentregt aan te slaan, evenzoo de verhuurders of houders van paarden en rijtuigen.

Op die wijze moet het gemak door het opheffen der bedoelde tollen groot en de omslag van de zuivere opbrengst daarentegen klein, bijna niet gevoeld worden. (*Arnh. Ct.*)

LEEUWARDEN, 27 November.

In de heden gehouden vergadering der prov. staten is, op voorstel van ged. staten, besloten, op nieuw de inënting van het rundvee (kalveren boven de 6 maanden, hokkelingen en rieren) aan te moedigen, door het garanderen van schadevergoeding uit de provinciale fondsen, in geval het vee aan de gevolgen der kunstbewerking mogt sterven, en wel van $\frac{3}{4}$ der getaxeerde waarde voor runderen tot een gezond beslag behoorende, en van $\frac{1}{2}$ dier waarde voor runderen van eenen reeds door de longziekte besmetten stal. De kosten der inënting zullen evenwel door de veehouders moeten worden voldaan.

GRONINGEN, 29 November.

Aan de gisteren gehoudene stemming voor leden van de Kamer van Koophandel en Fabrijken alhier, hadden slechts 48 kiezers deelgenomen. Bij de opening der briefjes bleek 1 van onwaarde te zijn. De vier aftredende leden werden met genoegzaam algemeene stemmen herkozen. De heer J. G. HOLTHUIS verkreeg 43, mr. C. M. NAP 42, H. B. ONNES 41 en H. A. WIJNNE 41 stemmen.

— Door de hoofddirecteuren van het Instituut voor Doofstommen alhier, is reeds eene voordragt opgemaakt van twaalf leden, ter vervulling der vier vacatures in die hoofddirectie, ontstaan door het bedanken van de heeren: mr. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH, dr. C. U. J. HUBER, J. W. C. baron VAN ITTERSUM en jonkhr. mr. M. BACKER. Deze aanbevelingslijsten zijn *doorloopend voor de vier vacatures alphabetisch genomen* en luiden als volgt:

Voor de eerste vacature, de heeren C. H. VAN ANKUM, A. VAN CALCAR, H. BEEKHUIS DAMSTE.

Voor de tweede vacature, de heeren prof. W. A. ENSCHEDÉ, prof. J. BAART DE LA FAILLE, mr. H. O. FEITH.

Voor de derde vacature, de heeren D. VAN HOUTEN, mr. G. W. H. baron VAN IMHOFF, dr. M. J. KEISER.

Voor de vierde vacature, de heeren jonkhr. mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN, jonkhr. mr. J. W. QUINTUS, mr. B. D. H. TELLEGEN.

— Wij herinneren onze stadgenooten, dat op aanstaanden Dingsdag met de spijsuitdeeling aan de behoeftigen alhier een begin zal worden gemaakt.

— Naar men verneemt, is den 28sten dezer door de regtbank alhier, bevel van gevangenneming verleend tegen zekeren JURRIEN TOL, van beroep arbeider, wegens het moedwillig toebrengen van slagen, en is deze beklaagde dien ten gevolge in het huis van verzekering gebragt. Al wederom eene les voor de vechtersbazen.

— Uit *Ter Apel* wordt ons van den 27sten het volgende gemeld: De postiljon die van Meppen op Haaren in het naburige Hannover rijdt, heeft zich aan een' belangrijken diefstal schuldig gemaakt. Zie hier hoe hij daarbij te werk ging. Op de terugreis van Haaren naar Meppen vroeg hem een persoon te mogen mederijden. Hieraan werd gereedelijk voldaan en de reis werd nu gezamenlijk voortgezet. Op ongeveer één uur afstands van Haaren gekomen, verzocht de postiljon aan zijnen reisgenoot, voor eenige oogenblikken de teugels te willen vasthouden en langzaam voort te rijden, daar hij aan eene natuurlijke behoefte moest voldoen. Dit geschiedde, maar terwijl nu de wagen voortrolt, begeeft de postiljon zich achter den wagen, ontvreemdt uit de kist, die men vergeten had te sluiten, 300 Pr. dl. (*f* 525) en kiest hiermede 't hazenpad. Om niet herkend te worden, heeft hij de postiljonskleederen weggeworpen, die later op den weg werden teruggevonden. Den dief zelven is men nog niet op het spoor.

— De *Utr. Ct.* komt terug op de reeds herhaaldelijk door haar gedane klagten over de ongelukkige wijze, waarop het vertrek der post uit 's Gravenhage naar Utrecht en verder naar de noordelijke provinciën is geregeld. Als regeringszetel is den Haag voor alle provinciën van hoog gewigt, en mogt men verwachten dat het brievenvervoer van daar althans goed geregeld ware. Wij moeten, zegt dat blad, het helaas op nieuw herhalen: die regeling is slechter in dezen *stoomtijd*, dan vroeger bij het *postkarren*-vervoer. De brieven en bladen des avonds te 's Hage op de post gedaan, worden eerst tegen 10 uur in den morgen en bij de minste vertraging des middags na 1 of 2 uur te Utrecht rondgedeeld!

— Volgens berigt van Zr. Ms. consul te Koningsbergen, behoort de graanoogst in de *provincie Pruissen* dit jaar onder de slechtste, welke zij sedert jaren gehad heeft. De *rogge* is nog het best geslaagd, ofschoon in hoeveelheid van geringe opbrengst. Van de *tarwe* is in sommige der meest productive streken slechts weinig goed graan geoogst geworden. Van *gerst*, *haver*, *erwten* en *boonen* is op het veld onder den invloed van het weder veel te loor gegaan. Dit een en ander, gevoegd bij de rijzing der prijzen op de buitenlandsche markten, heeft de prijzen der granen tot eene sinds vele jaren niet gekende hoogte doen stijgen. Ditzelfde geldt van de oliezaden, die thans niet direct uit de Russische havens verscheept konden worden, maar langs de moeijelijke landwegen en binnenwateren naar de Pruissische grenzen moesten gebragt worden. De uitvoer van granen was dan ook in den loop van dit jaar zeer onbeduidend. De invoer van koloniale producten en vele andere goederen is zeer belangrijk geweest, doch was grootendeels voor Rusland bestemd. De vrachten zijn ten gevolge van den overvloed van schepen zeer gevallen, namelijk tot op *f* 20 per last naar Nederland.

In *Finland* is de opbrengst der rogge over het algemeen bevredigend geweest, terwijl van gerst, haver en aardappelen minder dan eene middelmatige hoeveelheid is geoogst. Van zaairogge is, niettegenstaande de blokkade, veel naar Zweden verscheept geworden; nogtans is door den vijand veel rogge en teer buit gemaakt.

KERKNIEUWS.

OUDEWATER, 26 Nov. Door den kerkeraad der Herv. gemeente alhier, is heden het navolgende drietal van predikanten geformeerd: Dr. *F. P. J. Sibmacher Zijnen*, te Delden; *A. van Toorenenbergen*, te Hendrik-Ido-Ambacht, en *W. F. Scheuër*, te Sassenheim, en daaruit beroepen *A. van Toorenenbergen*.

— De heer *C. E. Crull*, kandidaat en hulpprediker te Rheenen, is benoemd tot hulpprediker te Amsterdam.

LETTERNIEUWS.

Tiental Kinderpreken uit het Oude Testament, door C. E. VAN KOETSVELD. — *Verspreide Kinderverhalen*, door C. E. VAN KOETSVELD. — Te *Schoonhoven*, bij S. E. VAN NOOTEN.

Het zijn een paar allerliefste boekjes, waarvan wij hier de titels uitschreven: kinderpreken en kinderverhalen van een onzer meest geliefde en verdienstelijke schrijvers. Ouders, die tegen het aanstaande St. Nicolaasfeest er gewis reeds aan denkt om het een of ander boekje aan uwe kinderen ten geschenke te geven, uwe keuze moge moeijelijk zijn bij den grooten voorraad van kinderwerkjes, waarmede onze boekhandel telken jare ons land overstelpt, — maar niet ligt zult gij iets kunnen vinden, wat beter zal voldoen dan de hier aangekondigde. Gij kent den schrijftrant van v. KOETSVELD; gij weet ook uit de vroegere kinderverhalen van zijne hand, dat de Haagsche predikant den juisten toon voor kinderen weet aan te slaan, en dat het zijn ernstig streven is, gelijk hij het uitdrukt, »zijne kleine vrienden tot een' ruimer levenskring en hoogere wereld, hier en hier namaals, op te leiden." Welnu, in deze twee nieuwe werkjes zult gij in ieder verhaal of preek dien kindervriend terugvinden. Daarom hopen wij met den schrijver, »dat de preken niet alleen door kinderen, maar ook — in groote huisgezinnen, scholen en kinderhuizen — vóór kinderen veel zullen gelezen worden." En wie ze niet als preken begeert, hij zie over den vorm heen — of neme de kinderverhalen — Beide boekjes zijn door den uitgever in een behagelijk uiterlijk gestoken, wat ook op het eerste gezigt den kinderen reeds dadelijk zal aanlagchen.

(*Ingezonden.*)

Niet zonder bevreemding lazen wij in de *Groninger Courant* d.d. 25sten dezer het berigt over de nieuwe schroefstoomboot *Fivel*, bestemd om dienst te doen tusschen Groningen en Delfzijl. Dat er in dat — allerwaarschijnlijkst door den ondernemer ingezonden — stuk met zulk een' grooten ophef gesproken wordt van de in Duisburg — in Pruissen — vervaardigde boot, is inderdaad niet streelend voor de scheepsbouwmeesters in ons Vaderland, die toch voorzeker niet behoeven achter te staan voor hunne beroepsgenooten in Pruissen.

Of zoude men in Nederland niet zulke soliede en smaakvolle schepen, stoombooten en andere vaartuigen, kunnen bouwen als in Duitschland? Waarlijk, dan is de eeuwen oude roem onzer scheepstimmerlieden diep genoeg gezonken, en de landgenoot moet bij het aanschouwen van het Czaar Peter-huisje te Zaandam van schaamte blozen over den schromelijken achteruitgang van dezen tak van nationale industrie en roem. Maar dat is het geval niet, Nederland behoeft voor geene natie, althans niet voor een der Duitsche staten, met het bouwen van schepen onder te doen. Of het dan wel prijzenswaardig is, dat de eigenaren dier boot hunne landgenooten die verdiensten niet hebben gegund, maar liever naar buitenlanders zijn gegaan, en dat in eenen tijd welks druk hier zoo sterk gevoeld wordt, laten wij aan ieder ter beoordeeling over en wenschen van harte, dat zulke voorbeelden geene navolging mogen vinden.

Meer echter trof ons nog de uitdrukking: »allen, die met den geest dezer dagen, een geest van vooruitgang, instemmen, verheugen zich over dit beter vervoermiddel, inzonderheid voor personen, tusschen Delfzijl en Groningen, ja tusschen het naburig Koningrijk Hannover en laatstgenoemde stad, iets toch waaraan sedert lang eene dringende behoefte gevoeld werd."

Een beter vervoermiddel, waaraan sedert lang eene dringende behoefte gevoeld werd, zegt de inzender. Werd die behoefte zoo dringend gevoeld, waar geregeld elken dag vier schuiten afvaren van Groningen naar Delfzijl en ook vier van laatstgenoemde plaats naar deze stad vertrekken en, uitgezonderd het wintersaizoen, ook nog de barge dus met dit vaartuig dagelijks vijf gelegenheden voor personen en goederen heen en weder gerekend bestaan? Was dat niet genoeg? Ei lieve! hoe menigmalen op den dag zal dan wel de boot heen en weder gaan, wanneer de schuiten opgehouden zullen hebben te varen?

De barge vaart in 3½ uur naar de plaats harer bestemming; zal de boot het sneller doen? Ja, wel zwetst de inzender van boven bedoeld artikel op den snellen loop van de *Fivel*; zwetsen beteekent niets, maar wat wij met eigen oogen in de vorige week aanschouwden, getuigt waarlijk niet van den snellen loop dier schroefstoomboot; immers deed zij zeer lang vruchtelooze moeite om een ellendig scheepje, dat door een paard — een magere knol — getrokken werd, voorbij te komen. In dat haar onvermoed, eigenlijk de lachlust prikkelend streven kwam zij wel drie malen met den voorsteven sterk tegen den wal aan, maar het scheepje bleef steeds voor en vrolijk zingende vervolgde de scheepsjager op zijn paard zijnen weg en liet de stoomboot bestendig achter zich. Dit voorval is eene daadzaak, die juist geen hoogen dunk van den snellen loop van de *Fivel* doet opvatten. Waardoor zou dan nu die boot een *beter vervoermiddel* zijn? De barge gaat spoedig en is voor passagiers waarlijk goed ingerigt. Waarin is de kajuit der boot beter? Zij bevat geene bibliotheek en zelfs geene kagchel, ofschoon beide in de eerste plaats der barge ligt aan te brengen is.

De geest dezer dagen is de geest van vooruitgang, zegt de inzender van bedoeld artikel. Dat beamen wij gereedelijk, doch wij vragen aan ieder: is dat de vooruitgang onzer dagen, dat men schepen in het *buitenland* laat vervaardigen, dat men achtentwintig vaders van huisgezinnen — de schuitevoerders op Groningen en Delfzijl, vice versa — en dat in dezen bangen, duren tijd, wil broodeloos maken? Is dat die geest van vooruitgang, dat een *predikant* zich in industriële ondernemingen steekt en zich aan het hoofd daarvan stelt, die zoo vele zijner naasten schromelijk zal benadeelen? Wanneer de geest van dien vooruitgang zich zoodanig kenmerkt, dan beware ons de goede God voor zulk eenen vooruitgang. Wil men vooruitgang bevorderen, dan moet deze zegen en welvaart verspreiden, eenen anderen kennen wij niet, en die zich anders vertoont, moet krachtdadig tegengewerkt worden.

De Schuitevoerders van het veer op Groningen en Delfzijl.

CORRESPONDENTIE.

W. vraagt, of er geene mogelijkheid op bestaat, dat het groote getal ingezetenen dezer gemeente, die reeds de geheele maand op een' gasometer wachten, ook nut kunnen hebben van den kostbaren aanleg, dien zij zich hebben getroost, in het vooruitzigt dat dit gedurende de lange winteravonden door het goedkooper en beter licht der gasfabrijk vergoed zoude worden. Nu echter verstrijkt dag aan dag; de verzoeken worden *beleefd* uitgesteld en afgewezen, en velen verkeeren met W. in nog onaangenamer positie dan vroeger, daar zij in overijling en op goed vertrouwen ieder ander toestel van verlichting weggeruimd hebben. W. wil niemand beschuldigen en ook niet beweren dat in veertien dagen tot vier weken genoegzaam gelegenheid zoude zijn de benoodigde meters te ontbieden, maar hij vermeent dat bij een krachtigen en goeden wil der directie deze onaangename positie kon verholpen worden, zeker tot groot voordeel der fabrijk alhier.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 29 *November*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	$61\frac{15}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$73\frac{3}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	$91\frac{7}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$62\frac{7}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	$31\frac{13}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	72½.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	65½.
SPANJE Onb. Stukken	» 1¼	»	$19\frac{11}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	$32\frac{15}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	$40\frac{1}{16}$.
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$101\frac{1}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	100¼.
Dito bij *Hope*	» 4	»	74¾.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$73\frac{7}{8}$.

De markt was heden flaauw wegens rescontre.

LONDEN, 29 *November*. Consols 89¼ stijgend.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 26 Nov., *van Loenen* Henriëtte, Bat.; *Klein* Graaf van Limburg Stirum, Galatz; — 27 *Mulder* Margaretha, Emden.

TEXEL 27 Nov., *Panjer* Gezina, *Corporaal* Vr. Martha, *Atzema* Eelbrandina en *Olthof* Catharina, Newc.; *Heddes* de Vlijt, Dantzig; *Dethmers* Brandenburg, Grangemouth; *Gruppelaar* Niessina, Newc.

VLIE 25 Nov., *Smit* voor *de Groot* Houthandel, Christiansand.

HELVOET 24 Nov., *van Dijk* Cornelia, Rouaan.

VLISSINGEN 25 Nov., *Kars* Roelfina, Memel; *Roelfsema* Roelfina Gesina, Koningsb.

KONSTANTINOPEL .. Oct., *Lindeboom* Francisca, Amst.

LIVORNO 26 Nov., *Bonjer* Hermine Marie Elizabeth, Amst.

HAMBURG 25 Nov., *Alberts* Elschlea, Amst. — 26 *Loots* Cath., Texel.

BRUNSHAUSEN gepass. 24 Nov., *Bakker* Zwaantina, Bandholm; *Bontekoe* Vr. Geertruida, Odensee.

CUXHAVEN 26 Nov., *Hazewinkel* Jonge Lieffert.

FLENSBURG 21 Nov., *Heins* Vr. Margaretha, Stettin.

BENGEN 10 Nov., *Baggers* Thetis, Harl.; — 19 *Lambach* Arend, Rotterdam.

Vertrokken.

AMSTERDAM 26 Nov., *Wiersma* Stad Haarlem, Newc.; — 27 *ten Boekel* Sara Johanna, Bat.; *Hofker* Pegasus, Curaçao; *Visser* Vrouw Luppina, Leer; *Rozeboom* Eendragt, Emden.

TEXEL 26 Nov., *Hendriksen* Concordia, Frederikstad.

VLIE 25 Nov., *Hazewinkel* Delia, Gothenburg; — 26 *Gust* Anthonia Francina, Newc.; *Mulder* Marchina Catharina, Hamburg.

ANTWERPEN 26 Nov., *Sap* Emma Maria, Lubeck.

ARBROATH 22 Nov., *Wijkmeijer* Margaretha, Grangemouth.

YARMOUTH 23 Nov., *Woudstra* Vier Gebroeders, Boston.

HAMBURG 25 Nov., *Heins* Domina en *Suk* Welvaart, Altona.

CUXHAVEN 25 Nov., *Koster* Zeeploeg, Porto Cabello.

SWINEMUNDE 21 Nov., *Duintjer* Aukjen Gepkelina, Apenrade; — 23 *Kuitze* Jonge Wicher, Bordeaux.

TONNINGEN 21 Nov., *Bolhuis* Gesina, 22 *Lever* Alberdina en *Harkema* Meinkina, Bremen; — *v. d. Zwaag* Vr. Ida, Harl.

GRONINGEN, 29 November. Binnengekomen de nieuwgebouwde koftjalk Geelida, groot 50 last, kapit. *R. Nip*, v. Sappemeer, gebouwd bij *J. J. Nibbelke*, te Veendam.

DELFZIJL, 28 Nov. Binnengekomen 26 Nov., *Barghoorn* Vr. Trientje, *Boerema* Kleine Julius en *Jacobs* Stad Leer, Emden; *Leeuw* Anna Afina en *Mandema* Sunia Geziena, Noorw.; *v. d. Leest* Anna Berend., Leer.

Vertrokken 27 Nov., *Bosker* Ettiena, Leer.

Gepraaid 1 Nov., op 40° 44′ N.Br., 13° 30′ W.L., *Kuijper* Admiraal Jan Evertsen, v. Amst. n. Bat. — Den ...., op 43° 21′ N.Br., 12° 22′ W.L., *Rosbergen* Juno, v. Amst. n. Venetië.

KOPPENHAGE, 23 Nov. De schoonerkof Margaretha, kapit. *Gust*, van Koningsbergen naar Newcastle met lompen, is in den nacht van den 18den op den 19den dezer bij storm en dikke lucht, ten zuiden van Nexoe gestrand. De manschap is gered. Of het schip kan worden geborgen, is nog onzeker; de lading hoopt men te redden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

22 Nov. *Wumkes*, Aliance, v. Rott. n. Koningsb., m. boomwol.
Goedkoop, Noordster, v. Amst. n. Koningsb., m. stukgoed.
Koops, Lammechina, v. Landscrona n. de Maas, m. granen.
23 —— *Stuitvoet*, Margaretha, v. Stettin n. Engeland, m. hout.
Jonker, Anna Sophia, v. Malmö n. Schiedam, m. gerst.
Legger, Termonde, v. Koningsb. n. Hull, m. lijnzaad.
24 —— *v. Gelderen*, Alida, v. Hamburg n. Stokholm, m. ballast.

De Wind den 22 Nov. W., Z.Z.O., O.N.O.; den 23sten O.N.O., Z.Z.O., O.Z.O.; den 24sten N.O., N.N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Nov., *Spijkman* Juliana Louisa, Sunderland.

HELVOET 27 Nov., *Mannekes* Dankbaarheid, Bilbao; *Mulder* Wendelina, Newc.; *Drewes* Hendrika en *Balk* Boncordia, Nyeköping.

BROUWERSHAVEN 27 Nov., *Wunderlich* Henriette Jeltina, Newc.

JAVA vóór 10 Oct., *Rademaker* Amstel, *de Visser* Christ. Agatha, *Stapert* Adm. de Ruyter, *Biesthorst* Anjer, *Vos* Hellev.sl., *Rademaker Immag* Sara Clas. en *van Beest Holle* J. C. Schotel, Amst.; *Vonk* 4 Gebr., *Outshoorn de Groot Stiftry* Wilh. Cath., *Kreye* Holl. Trouw, *v. Hoogenstraten* Jonge Jan, *Geerken* India, *v. Wachtendonk* Jacoba Helena, *v. d. Waal* S. van Heel, *Smitt* Formosa, *v. Nooyen* K. Ned. Yachtclub, *Visser* Copernicus, *Borgen* Jacob, *Dykema* Burg. Hoffman en *von Marion* Maria Dieder., Rott.; *v. d. Wijck* Flora, Lond.; *van Ketwich* Vrije Handel, Liverp.; *Detering* Elise Henr., Newc.; *Ruiter* Nederl., Boston; *v. d. Hoeven* van Bosse, New-York; *v. Veen* Henr. Elisab. Sus., Aden; *Swart* Senior en *v. d. Myden* Macass., Hobart Town; *v. d. Kolff* Julia en *Doornbos Borchers* Adolph van Nassau, Adelaide; *Retgers* Barend Willem, Sydney; *Uitermark* Zwaluw, *Tjebbes* Amst. en *Zeelt* Kandanghauer, Melbourne; *Haacke* Alcyone, Singapore.

LONDEN 24 Nov., *de Jonge* Roelfina, Emden; — 25 *Jager* Zwaantje Elizabeth, Nyeköping.

Bij NOORD-VOORLAND 21 Nov., *Burggraaf* Gezina, Amst. n. Bat.

IPSWICH 24 Nov., *Pomper* Fennegina Catharina, Gron.

DARTMOUTH 25 Nov., *Rosema* Jacob van Cleeff, Cardiff n. Hamb.

PORTSMOUTH 25 Nov., *Meijer* Decima, Amst. n. Old Calabar.

FALMOUTH 26 Nov., *Stuit* Geerdina, Porto n. Koppenh.; *Braght* Lucretia, Liverpool n. Dordr.

Bij FALMOUTH 23 Nov., *Heeres* Susanna, Lissab. n. Hamb.

STOCKTON 24 Nov., *Palmer* Elizabeth, Rott.

SCILLY 21 Nov., *Engelsman* de Vlijt, Malaga n. Hamb.

CARDIFF 24 Nov., *Beukema* de Marne, Antw.

YARMOUTH 24 Nov., *van Driesten* Pieter, Gron.

TRIEST 25 Nov., *de Groot* Drie Broeders, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 28 Nov., *Steenveld* Willem en Carel. Surin.; *Teensma* Petersburg Paket, Livorno.

BRAUWERSHAVEN 28 Nov., *van Calcar* Helena Christ., Akyab.

DARTMOUTH 24 Nov.. *de Weerd* Flecken Jovwer, Londen; *Bos* Edzard. Cath., Hamb.

YARMOUTH 24 Nov., *de Jong* Twee Gezusters, Alkmaar.

ABERDEEN 23 Nov., *Kuiper* Vriendschap, Sunderland.

PENZANCE 23 Nov., *de Jongh* Dina Immech., Seville n. Havre.

SWANSEA 24 Nov., *Kramer* Whampoa, Bat.

DANTZIG 25 Nov., *Jongebloed* Johanna, Nantes.

PILLAU 25 Nov., *Steenhuizen* Everhardus, Hull.

Zeilklaar.

LONDEN 24 Nov., *Mulder* Ida, Rott.

NEWCASTLE 24 Nov., *Visser* Harmonie, Konst.; *de Winter* Geertr. Catharina, Nieuwediep.

In lading.

VENETIE 19 Nov., *Hilbrands* Wendelina, Liverp.

HARWICH, 25 Nov. Het schip Anna Berendina, kapit. *Kwint*, v. Londen n. ...., alhier in de nabijheid gestrand, is weder af en hier in de haven gekomen.

ALKMAAR, 25 Nov. Eergisteren is in het Noord-Holl.-Kanaal nabij Boekel, onder deze gemeente, het schip Noord-Holland, kapit. *Fijn*, met stukgoederen, bestemd naar de Saramacca, aangevaren door het binnengekomen schip *de Javaan*, en heeft daardoor aanmerkelijke schade bekomen.

Gepraaid, 16den Nov., op 45° N. Br., 11° W. L., *Kramer* Ouderkerk aan den Amstel, Rott. n. Bat.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 23sten tot en met den 29sten November 1855 zijn te *Groningen* geboren 8 zoons en 6 dochters; gehuwd 14 paren; overleden 14 ouden en 5 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 26 *November*. Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. ruim aangevoerd en 25 c. lager niet geheel opgeruimd; goede en puike *f* 18 a *f* 18,75; mindere *f* 15,25 a *f* 17,75; jarige schaars en 25 cents hooger *f* 18,50 a *f* 20; Poolsche en Roode hooger verkocht: 154 ℔ witb. Pools. *f* 615, *f* 620; 153 ℔ dito *f* 605; 156 ℔ bonte dito *f* 615; 160 ℔ Jar. Hoogl. Kleefs. *f* 610; 160, 161 ℔ N. dito *f* 595, *f* 605; 160 ℔ N. Bovenl. Ris *f* 585; 155 ℔ Meursche *f* 555. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. 50 a 60 c. hooger, *f* 12,25 a *f* 13,70; Buitenl. *f* 10 a *f* 15 hooger minder begeerd; 146 ℔ Gelders. *f* 400; 148, 149 ℔ Mecklenb. *f* 410, *f* 415; 148 ℔ Pruiss. *f* 398; 145 ℔ Stockh. *f* 410, *f* 412, *f* 415; 141 ℔ dito *f* 400. In publ. veiling: 100 last min of meer beschadigde Stockholmer 116, 120 ℔ (Amst. schaal) *f* 382, *f* 388. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 7,50 a *f* 8,30; dito Zomer *f* 7,10 a *f* 8; voorts 139 ℔ Deensche *f* 285; 122 ℔ Vries. Winter bij partij *f* 230. — Haver 20 c. lager; Zeeuws. en Inl. Korte *f* 4,20 a *f* 5,10; dito Lange *f* 4 a *f* 4,50. — Boekweit *f* 6 hooger; op 142 ℔: Noordbrab. *f* 298, *f* 300, *f* 303; Maas *f* 294; Vlaams. *f* 295; Gron. Veen *f* 287, geringe Rijn *f* 285. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 11,50 a *f* 12,25; groote dito *f* 12 a *f* 13,50; Geld. Graauwe *f* 14 a *f* 16.50. Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 12 a *f* 14,50; dito Bruine *f* 10,50 a *f* 12,50; dito Paardenboonen, 10 c. hooger, *f* 8,50 a *f* 9,40. Koolzaad: Zeeuwsch en Vlaamsch van 89 tot 96 p. vl.; Zeeuwsch gestort 94 p. vl.; Holst. 95 p. vl.; Zeeuwsch Zomer 88 a 92 p. vl. Kanariezaad als voren, *f* 11,75 a *f* 12,75.

Van den 27sten. Tarwe: 160 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 595, *f* 600; 158 ℔ dito *f* 590; 160, 163 ℔ Bovenl. Ris *f* 585; *f* 600; 155 ℔ Meurs. *f* 555. — Rogge: 142 ℔ Reval *f* 420.

AMSTERDAM, 28 *Nov*. Tarwe stil, 127 ℔ n. Rijn *f* 540 bij gerijf. — Rogge tot vorige prijzen met weinig kooplust; 120 ℔ Pruis. *f* 400; 120 ℔ dito *f* 405; 118 ℔ Holst. *f* 378; alles bij kleinigheden. — Gerst *f* 15 lager; 115 ℔ Deens. *f* 275. — Van Boekweit verkocht; 118 ℔ Oldenb. *f* 292, bij partij.

Koolzaad in deze maand onveranderd, op het voorjaar ½ p. vl. lager; Noordstrands 93½ p. vl.; Oost-Fr. 92 p. vl.; Fries. 88 p. vl.; gering Eider 84½ p. vl.; op 9 vat in Nov. 107 p. vl.; April 105½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering op de verlaagde prijzen vast; op 6/w. *f* 59,75; vlieg. *f* 58,25; Dec. *f* 57; Mei *f* 55,50 a 75. — Lijnolie dadelijk iets flaauwer, op levering op de gebleven prijzen van voorgaanden marktdag williger; op 6/w. *f* 45; vlieg. *f* 43,75; Dec. *f* 42,50 a *f* 43; Maart en April *f* 43,75 a *f* 44; Mei *f* 44—*f* 44 a *f* 44,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52.

LONDEN, 26 *Nov*. Van inl. Tarwe was heden een goede voorraad ter markt; de kwal. was echter slecht, zoodat het meerendeel onverkocht bleef, ofschoon 3 a 4 sh. lager aangeboden wordende. Van vreemde ging tot vorige prijzen slechts weinig af. Gerst, Boonen en Erwten waren 2 sh. lager. Haver lusteloos op de vorige notering. Meel 2 sh. lager verkrijgbaar.

Van den 28sten. Granen onveranderd bij weinig affaire.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 26 *Nov*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland waren de afgeloopen week zeer ruim. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 1354 ossen, 404 kalveren, 186 varkens en 10537 schapen. Het aantal runderen ter markt bedroeg 4614, waarvan de beste soorten een' goeden aftrek vonden tot 2 d. verhooging. Naar kalveren bestond almede eene goede vraag, en bijna alle kalveren werden tegen eene verhooging van de markt genomen.

De voorraad schapen was een weinig minder, en hoewel de handel daarin levendiger was dan sedert eenigen tijd, bestond er echter geen avans in de prijzen. Varkens vast en gezocht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 28 *November*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 62, $62\frac{1}{8}$, $62\frac{1}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $73\frac{1}{16}$, $73\frac{1}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $92\frac{1}{16}$, $92\frac{1}{8}$; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 89; Handelmaatsch. 4½ pCt. 129. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. $19\frac{5}{8}$, $19\frac{11}{16}$, $19\frac{5}{8}$; Dito 3 pCt. $38\frac{1}{8}$, $38\frac{3}{8}$; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 33, $33\frac{1}{16}$, 33; Coupons-Bewijzen $4\frac{3}{8}$, 4½, 4½; Amortisable Schuld $6\frac{3}{16}$, 6¼, 6¼. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 40, $40\frac{1}{16}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $101\frac{1}{8}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $80\frac{7}{8}$, 81¼; Dito 4½ pCt. 87; Dito bij *Hope* 4 pCt. $74\frac{5}{8}$; Certific. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. $56\frac{3}{8}$.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $62\frac{7}{16}$, $62\frac{9}{16}$; Dito Nationale 5 pCt. $65\frac{7}{16}$, $65\frac{5}{8}$, 65½; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. $31\frac{3}{16}$, $31\frac{7}{8}$, Dito 1851 en 1852 2½ pCt. $31\frac{3}{16}$, $31\frac{7}{8}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 72½, $72\frac{5}{8}$, 72½; Oostenr. Bank-Act. *f* 986; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 56¼; Amerik. Bank-Act. $1\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Dito Orig. $1\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. $102\frac{3}{8}$; Braz. 5 pCt. 98; Dito 1843 5 pCt. 97; Dito 1839 97; Dito 4½ pCt. 89½; Mexik. $18\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Dito Onb. $18\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Gren. 17½, $\frac{9}{16}$; Dito Onb. 17½, $\frac{9}{16}$; Dito Uitg. $6\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; Ecuador $3\frac{11}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{11}{16}$; Dito Onb. $3\frac{11}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{11}{16}$; Dito Coup. 41½, 42½, 41½.

Bij eenige affaire in Integralen waren heden Holl. fondsen iets minder vast. — In vreemde effecten was weinig of geene verandering. De omzet was over het algemeen van weinig beteekenis. Alleen werden Oostenrijksche, bij eenigen handel, tot verlaagde koersen afgegeven.

5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 80½.

Koers van het Geld: Beleen. 4, Prolong. 4½, Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $62\frac{1}{16}$; Spaansche 1¼ pCt. $19\frac{5}{8}$; Binnenl. 3 pCt. 33; Metall. 5 pCt. $62\frac{7}{16}$.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

A. J. SPINHOF,
van *Groningen*,
met
G. M. HOMAN,
van *Appingedam*.

APPINGEDAM, 28 November 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen *ZOON* J. SANDERS—HESSELINK.
GRONINGEN, 26 November 1855.

*** Bevallen van een' ZOON M. A. GEUKE, geliefde Echtgenoot van
H. J. MORACK.
GRONINGEN, 27 November 1855.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' *ZOON* Vrouwe A. C. BLANKEN, geb. SCHIMMELPENNINCK.
GRONINGEN, 28 November 1855.

*** Bevallen van een' ZOON H. SWAAGMAN, Echtgenoot van
J. G. BORGESIUS HEMMES.
EEXT, 28 November 1855.

*** Heden overleed, na zeer korte ongesteldheid, mijne geliefde Echtgenoot EVA HULSHOFF, in den ouderdom van 67 jaren en 9 maanden.
GRONINGEN, 24 November 1855.
JB. DIJK.
Eenige kennisgeving.

*** Na eene langdurige sukkeling van 6 maanden, overleed heden mijne teederbeminde éénige Dochter REGINA CATHARINA ANNA HERMINA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 24 jaren; innig en diep betreurd door hare Broeders en Behuwdzusters en bovenal door mij, die bij het klimmen mijner jaren zoo veel aan haar verlies.
GRONINGEN, 28 November 1855.
B. C. NODELL,
Wed. A. J. WIJNNE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, ten zijnen Huize te *Groningen*, in den ouderdom van ruim 78 jaren, onze beminde Vader en Behuwdvader LOUWE HARMS BOLHUIS, Weduwenaar van wijlen EGBERDINA JANS ZUIDEMA.
HEKKUM, onder *Adorp*, 29 November 1855.
J. L. BOLHUIS.
Uit aller naam.
Eenige kennisgeving.

Heden, vervolg

der **VERKOOPING** van **BOEKEN**, ten Huize van **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat; en op

Morgen den 1sten December,

van **SCHILDERIJEN, TEEKENINGEN, PLATEN, MUNTEN, INSTRUMENTEN** voor **HEEL-** en **SCHEIKUNDE** en voor **MUZIJK, BOEKBINDERS-** en andere **GEREEDSCHAPPEN, RARITEITEN, BOEKENKASTEN**, eene **ILLUMINATIEKAST**, enz.

Morgen te bezien

in het **REVENTER**, de belangrijke verzameling **GODGELEERDE, REGTSGELEERDE, GESCHIED-** en **LETTERKUNDIGE WERKEN**, benevens **LANDKAARTEN, PLATEN**, ENZ., welke verkocht zullen worden op MAANDAG den 3den December 1855, en volgende avonden. De CATALOGUS is te bekomen bij

J. DOESBURG,
Boekverkooper in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

I. VERSPREIDE KINDERVERHALEN

VAN

C. E. van KOETSVELD.

Met 4 fraaije Staalgravuren van SLUITER; gebonden in bruin Linnen, met Stempels, à *f* 1,50.

II. TIENTAL KINDERPREKEN

UIT HET OUDE TESTAMENT,

DOOR

C. E. van KOETSVELD.

Met een Vignet in Staal, gebonden in bruin Linnen, met Stempels, à *f* 1,50.

Deze nuttige en bevallig uitgevoerde Werkjes kunnen zeker onder de beste **GESCHENKEN VOOR KINDEREN** worden gerangschikt. In alle soliede Boekwinkels zijn ze ter inzage te bekomen.

Voor St.-Nicolaas!

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Kinderwerkjes:

I. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen.** Met 21 plaatjes. Prijs *f* 0—90.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20.

II. *J. J. A. GOEVERNEUR* en *H. ILPZEMA VINKERS*, **Lust en Leerling;** Fabelen, Sprookjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes. Met 6 plaatjes. Prijs *f* 0—80.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

III. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **De oude Koffer,** of **een Boek is een groote Schat.** Kleine Verhalen voor jonge Kinderen, eene vreemde Dame naverteld. Met 14 Plaatjes. Prijs *f* 0—80.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

IV. *A. G. BRUINSES*, **Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments.** Vrij naar het Engelsch van Miss *LAWRENCE*. Met 15 plaatjes. Prijs *f* 1—20.

V. ——————— **Vertellingen uit de Geschiedenis des Nieuwen Testaments.** Naar dezelfde. Met 8 plaatjes. Prijs *f* 1—20.

VI. *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Rijmen voor de Kinderkamer.** Met 8 plaatjes. Prijs *f* 0—80.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

PRIJSVERMINDERING.

Om aan den ons van tijd tot tijd gedanen wensch te voldoen, om den prijs van het Werk getiteld:

EEN

DRENTHSCH GEMEENTE-ASSESSOR

MET ZIJNE

TWEE NEVEN

OP REIS NAAR

Amsterdam,

in 't voorjaar van 1848,

TWEE DEELEN, gr. 8vo, met PLATEN, prijs *f* 8—50, eenigzins te **verminderen**, hebben wij besloten, dien van heden af te stellen op ***f* 6—00.**

Leesgezelschappen welke tot dusverre zich dit Werk nog niet hebben aangeschaft, zullen, naar wij vertrouwen, de gelegenheid, om dit echt humoristisch Werk — in welk genre het aantal in onze taal zeer gering is — in circulatie te kunnen brengen, thans niet ongebruikt laten voorbijgaan. Bestellingen worden bij alle Boekhandelaren aangenomen.

GRONINGEN, 5 November 1855.
ERVEN **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.**

Een ieder wordt gewaarschuwd, aan de ondergeteekende geen **CREDIET** te verleenen, dan op **schriftelijke aanvrage** van haar zelve, als zullende anders **niet valideren.**

GRONINGEN, 24 November 1855.

Wedw. J. H. JAPPÉ,
geb. HARMSEN.

Een iegelijk, welke iets te VORDEREN heeft van — of SCHULDIG is aan de Nalatenschap van wijlen **JAN VAN LOO**, gewoond hebbende in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen*, en aldaar op den 5den October dezes jaars overleden, wordt verzocht daarvan vóór den 15den December 1855 Opgave of Betaling te doen aan een der beide ondergeteekende Executeuren-Testamentair in voorzeide Nalatenschap.

Mr. T. J. TEN BERGE.
B. DE HAAN.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op MAANDAG den 3den December 1855, des voormiddags te 10 uur, zullen, vóór en op de Bovenwoning, bewoond geweest door den Koffijhuishouder H. HARMS, Noordzijde aan de Vischmarkt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, bestaande in: fraaije SPEELKLOK, MAHONIEHOUTEN KABINET, STAANDE KASTKLOK, STOELEN, TAFELS, KAGCHELS, twee BILJARTEN, PORSELEIN, GLAS, TIN-, KOPER-, BLIK- en AARDEWERK, BEDDEGOED, LINNEN en LIJFSTOEBEHOOREN, **GOUD** en **ZILVER**, ENZ.

Te bezien Zaturdag bevorens, van 10—12 en 2—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

*** In het midden der maand JANUARIJ e.k. zal, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene **HEEREN BEHUIZING**, staande Zuidzijde aan het Diep, bij den Boteringepoortenboog, te *Groningen*, lett. K no. 152.

II. Eene BEHUIZING, lett. K no. 148, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD er achter, staande onmiddellijk achter perceel I, noordzijde in den Achter-den-Muur tusschen de Oude Boteringe- en Kijk-in-'t Jatstraten, te *Groningen*.

III. Eene BEHUIZING, lett. K no. 164, met OPEN PLAATS er achter, staande Oostzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, op den hoek van den Achter-den-Muur, te *Groningen*. Alles in eigendom toebehoorende aan den Heer E. BLINK en Mejufvrouw.

J. H. GEERTSEMA, C.z.

Donderdag den 6den December

1855, 's morgens te 10 uur, te *Zuidlaren*, ten Huize van ROELOF VOS, Kastelein aldaar,

Publieke Verkoop

van: I. Eene **BEHUIZING, SCHUUR** en groot **HOF**; waarin sedert onheugelijke jaren met het beste succes is uitgeoefend het bedrijf van **BROOD-** en **STOETBAKKER**, staande op den besten stand te *Zuidlaren*.

II. Onderscheidene perceelen best WEILAND, gelegen onder *Zuidlaren*, waaronder stukken ter grootte van pl. m. 4 à 5 Bunders.

III. Verschillende perceelen goed HOOILAND, gelegen onder *Zuidlaren*.

IV. Een stuk LAND, gelegen aan het Westerdiep, WEIDE- en HOOILAND onder *Schipborg*.

V. Een stuk HOOILAND, het **BROEKLAND**, gelegen onder *Haren*, groot pl. m. 4 Matten.

VI. HEIDEGRONDEN, VEENGRONDEN en TURFVEEN, onder *Zuidlaren*.

Alles behoorende tot de nalatenschappen van GEERT STRATING en Vrouw, te *Zuidlaren* overleden.

Nader aanwijs te bekomen bij WILLEM BENINK, te *Zuidlaren*.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Maandag den 17den December

1855, 's morgens precies te 9 uur te beginnen,

GROOTE HOUTVERKOOP

van pl. m. **600stuks EIKENBOOMEN**, waaronder veel **extra zwaar** en **gaaf Hout**, behoorende aan den Heer JAN WIEBES SANTES, te *Bunne*, Gemeente *Vries*, en aldaar op de Plaats van dezen op Stam staande; en verscheidene groote Perceelen **SCHELHOUT.**

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Verhuring.

Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG den 8sten December 1855, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein J. B. VENEMA, te *Doezum*, ten verzoeke van de DIAKENEN DER HERVORMDE GEMEENTE te *Doezum*, publiek, voor den tijd van 6 jaren, te verhuren:

Eene **BEHUIZING** met TUIN en ERF, met de daaronder behoorende LANDERIJEN, staande en gelegen op *den Ees*, onder *Doezum*, te zamen groot 11 B., 14 R. en 70 E., thans in losse huur wordende bewoond en gebruikt bij D. W. SCHURINGA.

D. ROESSINGH.

*** De Notaris **N. SICKLER**, te *Augustinusga*, zal, op **MAANDAG** den 10den December 1855, des avonds te 5 uur, in de Herberg bij HULSHOFF, te *Surhuisterveen*, voor den tijd van vijf jaren, in één perceel, verhuren:

Een **HUIS** en **ERF**, en 7 Bunders **BOUW-** en **WEIDELAND**, gelegen aan- en bij elkander, onder *Surhuizum* en *Opënde*; de Behuizing thans in huur bij ASMUS DE BEER, Alles in eigendom behoorende aan de DIAKONIE der Doopsgezinde Gemeente te *Surhuisterveen*. Te aanvaarden op St. Petri en Mei 1856.

Woensdag den 12den December,

des avonds te 6 uur, zal, ten Huize van den Logementhouder BARELD LUINGE, te *Peize*, publiek worden verkocht:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, aldaar aan de Straat te *Peize* gelegen, met ANNEXE SCHUUR en STALLING, bijgelegen TUIN en BOUWGROND en eenig VELD en VEEN, toebehoorende aan de Erven wijlen den Burgemeester A. H. BURGHGRAEF aldaar. — Dagelijks te bezien.

ASSEN, 28 November 1855.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Kinderen en Erven van wijlen TJAARD ELLES MARRENGA en Vrouw, op VRIJDAG den 21sten December 1855, des namiddags te 4 uur, ten Huize van de Wedw. L. E. MARRENGA, te *Wehe*, publiek te Koop presenteren:

Eene **kapitale BOERENPLAATS**, *DE LUIT* genoemd, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met nieuwe ruime BIJSCHUUR, ARBEIDERSWONING, CUM ANNEXIS, en de VASTE, ONOPZEGBARE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 40 Bunders, 19 Roeden en 50 Ellen best BOUW- en WEILAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 205—50, staande en gelegen aan het Vaarwater en den Rijweg nabij *Broek*, onder *Eenrum*, en thans door H. GEERTSEMA in vaste huur bewoond wordende.

Ter bekoming van nadere informatie en aanwijs in loco, gelieven Gegadigden zich te vervoegen bij den Landbouwer KORNELIS F. WIERSUM, te *Niënklooster*, nabij voormelde Boerenplaats.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIETOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van H. J. BLEEKER, als CURATOR over E. A. EDSKES, op ZATURDAG den 29sten December 1855, des avonds te 5 uur, ten Huize van de Weduwe J. TIDDENS, te *Eexta*, publiek, voor den tijd van zes jaren, te verhuren:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en SCHUUR, HOF en TUIN met daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 52 Bunders, 15 Roeden, 10 Ellen, staande en gelegen te *Eexta*, wordende thans in huur bewoond en gebruikt door J. J. MUNTINGA.

De Conditiën van Verhuring zullen in tijds ter lezing liggen ten KANTORE van den Notaris

B. HAITZEMA VIETOR.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene nieuw getimmerde **BEHUIZING** aan het Boterdiep, zijnde een **VOERWERK** en **KOEMELKERIJ**, waaraan verbonden eene **MESTDOB**; te zamen of gescheiden. Adres bij J. G. GROENHUIS, aldaar.

L. M. Stikkel,

aan de Groote Markt te *Groningen*,

is ruim voorzien van **KINDER SPEEL-** en andere **GOEDEREN**, alle zeer geschikt voor **St. NICOLAAS-GESCHENKEN**, waarin hij zich bij zijne geëerde Begunstigers zeer vriendelijk aanbeveelt.

J. C. Kolbe,

[illegible],

heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat hij weer ruim gesorteerd is in **alle soorten** van **HANDSCHOENEN.** Ook kunnen dagelijks, naar de maat van de Hand, zoowel in **Glacé-** als in **Wasleer, HANDSCHOENEN gemaakt** worden.

Prijs-Courant:

Heeren Handschoenen in Wasleer, Castor, Gems-, Herten- en Rendierleer, van af 90 Cts. tot *f* 3.

Dames Handschoenen in Castor en Gemsleer, van af *f* 1 tot *f* 1,50.

Heeren Glacé Handschoenen in Castor en Gemsleer, van af 75 Cts. tot *f* 1,90.

Dames Glacé Handschoenen in Castor en Gemsleer, van af 50 Cts. tot *f* 1,75.

Al deze Handschoenen zijn 5 tot 25 Cts. beneden den gewonen Prijs, en bij halve en heele Dozijnen nog aanzienlijk goedkooper. **WINTER-HANDSCHOENEN** van verschillende Prijzen. Ook **wascht** hij ZEEMSLEDEREN en GLACÉ HANDSCHOENEN. Verder rekommandeert hij zich tot het **maken** van **SOKKEN** voor **Wintervoeten** (†), en voorts in alles, wat tot dit Vak behoort.

(†) Bij de vorige plaatsing dezer annonce stond abusivelijk: tot het maken van *artikelen voor winterfeesten*.

De Heer J. LARSEN, te *Haarlem*, berigtte voor eenigen tijd, dat eene Dame aldaar, die sedert jaren aan eene maagkwaal leed en geene spijzen tot zich kon nemen, zonder ze dadelijk weder uit te braken, door de **REVALENTA** in korten tijd genezen is; alsmede dat eene andere Dame, die **REVALENTA** gebruikte en zich daarbij goed bevond, zich liet overhalen om de nagemaakte Revalenta (Linzenmeel) te beproeven, waarvan zij echter aldra de schadelijkste gevolgen ondervond.

De Dochter van den Heer S. ZEGUERS, te *Maastricht*, leed sedert een jaar aan de tering; alle middelen der kunst werden vruchteloos aangewend en men had de hoop op haar behoud reeds opgegeven; de **REVALENTA** schonk haar binnen twee maanden gezondheid en krachten weder.

ELISABETH [illegible] aan eene maagkwaal, die haar het genot van bijna alle voedsel onmogelijk maakte; de **REVALENTA** heeft haar volkomen hersteld.

P. FACKELDEY, Mr. Koperslager te *Zutphen*, laboreerde sinds jaren aan kramp en maagpijnen, waarvoor hij geene geneesmiddelen kon vinden die hielpen; maar twee pakjes **REVALENTA** hebben hem weder gezond gemaakt.

De Heer KLINGER, te *Rotterdam*, verhaalt, dat een zeer geacht Geneesheer, die **REVALENTA** bij hem kocht, verklaarde, dat hij ze aan verschillende zijner patienten met gunstig gevolg had voorgeschreven, en eene Dame alleen door de **REVALENTA** van eene ernstige kwaal had genezen.

De **REVALENTA** is geene medicament, maar een voedsel; een goedkoop voedsel, daar zij zoo geconcentreerd is, dat één lepel vol een geheel bord soep oplevert, voldoende voor eenen maaltijd. Zij is voedend en krachtgevend, ligt verteerbaar en opwekkend; zij heeft eene buitengewoon heilzame strekking, verbetert de verteringswerktuigen, reinigt de sappen en ontwikkelt daardoor eene verwonderlijke geneeskracht. Zij heeft kwalen genezen die gedurende lange reeksen van jaren alle hulpmiddelen trotseerden; zwakke gestellen die lange jaren sukkelden, kracht en gezondheid geschonken; zieken die opgegeven waren, van den rand des grafs weder tot het leven geroepen; melancholie, zwaarmoedigheid, miltziekheid in opgeruimdheid veranderd; van zwakke, kwijnende zuigelingen, sterke tierige kinderen gemaakt. Iedereen die in de gelegenheid komt waarin ze hem van dienst kan zijn, kan zich ligt overtuigen; geen Doctor zal het afraden er de proef mede te nemen, het is een ligt verteerbaar voedsel; een zieke kan geen betere diëet houden dan **REVALENTA** eten; er is dus niets gewaagds in een busje **REVALENTA** te koopen, om de werking er eens van na te gaan.

De kleine Bussen kosten 87½ Cts., 1 ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3½, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR: *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Slochteren*, H. B. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

ERRATUM.

In de advertentie van G. COPINGA, geplaatst in ons vorig nommer, worden onder andere artikelen genoemd die van *perle d'amour*; lees: PARELMOER.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

November 1855.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur	8 uur.
18	769,52	769,04	769,32	4,0	2,4	0,1	0,98	0,98	0,95	O.N.O.	O.N.O.	O.N.O.	betr.	betr. mistig.	betr.
19	768,19	766,99	766,91	0,0	0,4	-0,2	0,95	0,92	0,93	„	„	O.t.N.	„	betr.	„
20	766,66	765,46	764,84	-0,3	-1,5	-3,2	0,94	0,93		O.t.N.	O.t.N.	„	„	helder.	helder.
21	763,03	761,89	762,00	-5,0	-1,1	-1,5				„	O.	O.	helder.	bewolkt.	bewolkt.
22	761,41	760,77	761,11	-0,4	1,1	0,6		0,97	0,96	O.	„	O.t.Z.	betr.	betr.	betr.
23	759,61	758,45	758,27	-0,4	0,5	0,6	0,98	0,91	0,96	„	„	O.	betr. mistig.	betr. mistig.	betr. mistig.
24	757,77	757,79	759,64	0,0	0,8	0,7	0,97	0,95	0,96	„	N.O.	N.O.t.N.	„	„	betr.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.